

bel tekla, ki je v slovijanski zgodovini tolikanj imeniten, (poglej Cloz. stran XXXIV). Zatorej se ta beseda tudi na njegovim spomeniku ne sme pogrešati; njegov pravi rojstni kraj je s pristavkam „poleg Ljubljane“ (ad Aemonam) bolj natanjko zaznamnjan.

Z rajnkim J. Dobrovskim, slavnim Čehom in nar imenitnišim vsih slovijanskih učencov, sta si bila nar večji prijatla in obojih zasluge za povikšanje slovijanskih učnost so takó velike, de prihodnjič eden brez družiga ne moreta imenovana biti. Dobrovski je Kopitarja visoko spoštoval, Kopitar pa je tudi Dobrovskiga takó visoko cenil, de je še na smertni postelji njegove bukve prebiral.

Spomenik je bil 21. Kozoperska na Dunajskim pokopališu sv. Marksa postavljen; akoravno je le 6 čevljev visok, 3 čevlje in 1 palec širok, in 1 čevlj in 6 palcov in pol debel, vunder práv lično med drugimi stoji. Komur se zdi, de takó preprosto znamenje ni dosti primerno notrajni veljavnosti in vnanjui časti toliciga možá, naj pomisli, de je ta presti dar dolžni poklon le nekterih oseb, ki so rajnkiga spoštovale in ljubile. Zatorej s tem tudi nobeden ni mislil, velike množice spoštovavcov Slovijanstva prehiteti, ako bi morde v misli imeli, v kakim pripravišim kraji, postavim v Ljubljani, kjer se zdej zaklad njegovih bukev znajde, spomnišino postaviti, ktera bi se slavnimu, od cele Evrope čislanimu možu spodobila.

Kér se je rajnki vsaciga, tudi nar manjšiga hlepēja časti ogibal, ni nikoli dovolil, de bi ga bili obličili, zatorej tudi njegoviga obličja ali podobe ni. — Profesor Förstner je pomočnikam in prijatlam podobe kamnate spomnišine podaril, ki so bile v njegovi glasoviti kamnotiskarnici natisnjene. — Dr. M. J. Fesl.

Iz Štajarskiga.

(Žalostna prigodba) se je 21. dan pretečeniga mesca v nemško-Šentjanžovski fari ne deleč od slovenske méje na Štajarskim naključila. Pri bratvi (terganji) so v vinogradi streljali. Nek možki ponudi puško nekemu dekletu iz dobre hiše, okoli 20 let starimu. Dekle puško samo naklada, in vstrelí; pa kér je puška napák nabašana bila, se razpoči, in dekletu levo roko od perstov do lakta clo razmečká. Neizrečene bolečine je terpela od hudiga prisada. Pokličejo zdravnika, kateri spozná, de druge pomoči ni, kakor de se ji roka odreže. Odrežejo tedaj mladimu dekletu roko nad laktam. — Naj bi pač ta žalostna prigodba vsakimu v opombo bila, prešerniga streljanja se varovati! — J. C.

Zahvala.

Permérno število iztiskov slovenskiga govora Njih Prevzvišenostimilostljiviga škofa in kneza Antona Alojza per blagoslovljevanji vojniških bandér, ktero je visokočastitljivo vodstvo bogoslovstva od vredništva Novic prejelo, je bilo med učence bogoslovja razdeljeno, kateri se imenovanimu vredništvu za spomina vredni podar serčno zahvalijo.

Urno, kaj je noviga?

(Pomanjkanje korúna na Tirolskim). Gnji-loba — že večkrat imenovana bolezin — je tudi na Tirolskim letas polovico korúna v nič pripravila, takó de je po ukazu c. k. deželnega poglavarstva od 14. Kozoperska prepovedano, letas žganje iz korúna žgati, de ga ne bo za živež primanjkovalo. — Tudi huda bolezin na parkljih pri živini se je pokazala in že

zlo po deželi razširila, takó se je Tirolcam tudi po ti strani velike zgube bati.

(Družba zoper mučenje žival v Pešti na Ogerskim) je 22. Kozoperska prvi velki zbor imela. Dunajske Novice, ki to na znanje dajo, Dunajčanam oistro očitajo, de na Dunaji dozdej še take družbe ni, akoravno bi bila kar zlo potrebna.

(Na Dunaji) so 26. Kozoperska dva huzarja, ki sta judovskiga kupca umorila, skupej na moriše peljali in jih zaporedama obesili. Stareji, ki je bil od mlajšiga k moritvi zapeljan, je bil ves spokorjen in je kesá poln umerl; njega so nar popred obesili; mlajši je mogel tó gledati, vunder ni bilo viditi, de bi ga bila le kolčikaj groza obšla; práv ostudno se je obnašal o zadnji uri svojiga življenja. Iz popisa njegoviga življenja se je zvedilo, de je ta hudobnik že v mladih letih neusmiljeno z živalmi ravnal. — Žalosten izgled, kam človeka neusmiljeno serce perpélje!

(Stara reč, pa vunder bo marsikterimu novica). Na Rusovskim je bilo pred 200 letmi oistro prepovedano, tobak piti (kaditi). Kdor je ti prepovedi nasproti ravnal, so mu nos odrezali. Ko bi ta ukaz še dandanašnji veljal, bi presneto malo možkih nosove imelo.

Oglas noviga slovjanskiga časopisa.

V Bretislavu ali Požonji (Pressburg) poglavitnim mestu ogerskiga Slovenstva je z začetkam Maliserpana tega leta začel na dan izhajati državski list: „Slovenskije narodnje novini“ po dvakrat, s perlogo podučniga ali leposlovniga lista: „Orol tatranski“ po enkrat na teden. Oba lista sta prijetne ličnosti, in de imata tudi znotrajno ceno, smemo že iz tega misliti, kér je kmalo od konca celi natis razpečan bil, kteriga število gotovo ni bilo ravno majhno. Slavno vredništvo imenovaniga časopisa je bilo torej permorano naznaniti, de nemore več vstreči tistim, ki se mislijo na te novice naročiti in bi radi vse liste od začetka dobili; nej se tedej le od začetka Kozoperska zanaprej nanje naročé. Naročenje za pol leta s pošiljanjem po pošti v zavitku veljá 4 gold. 24 kr. — Kar besedo in besedilo Slovakov zadeva, moramo reči, de ne bo posebniga truda treba, Novine in Orola uméti, zlasti tistim ne, ki so že s kakim drugim slovjanskim narečjem znani. — Vrednik tega časopisa je slavni gosp. Ljudevik Štur.

Vganjka.

Dva vlečeta, osem jih čaka,
Pet jih pa rine, vselej je taka.

Znajdba vganjke v poprejšnjim listu je:

K r o m p i r.

Današnjimu listu je perložen list Nr. 16 perdjan.

Žitni kusp.	V Ljubljani		V Krajnju	
	8. Listopada.		3. Listopada.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	59	2	6
1 » » banaške ...	2	22	2	18
1 » Turšice	1	24	1	15
1 » Soršice	—	—	1	40
1 » Reži	1	29	1	30
1 » Ječmena	1	12	1	12
1 » Prosa	1	6	1	12
1 » Ajde	1	—	1	14
1 » Ovsa	—	45	—	45

Vrednik Dr. Janez Bleiweis. — Natiskar in založnik Jožef Blaznik v Ljubljani.

PERLOSHEN LIST № 16,

h 46. listu kmetijskih in rokodelskih Noviz.

1845.

Kdor sheli, kako osnanilo v perloshenim listu natiskniti in Novizam perdjati, plazha sa *vsako verstizo* 3 kr., zhe osnanilo le *enkrat* natiskniti da; *dvakrat* 4 kr. in *trikrat* pa 5 kr.

(42.)

Osnanilo.

Nove bukve so sdaj na svetlobo prishle, ktere je natisknila *Marija Tandler* v *Novim mestu*, in so per nji na prodaj, namrezh:

Premishljevanje terpljenja in smerti Gospoda in Odrerhenika Jesufa Kristufa.

V teh bukvizah ni samo, kar so fveti evangelisti pisali od terpljenja Jesufoviga, ampak je tudi dosti fvetih naukov flehernimu kristjanu pomagljivih v povishanje ljubesni do Jesufa, in prave svetosti. Té bukve perperozhenja ne potrebujejo, ker njih fveti namen jih obilno perporozha; in, ker jih je spisal gospod *Franz Veriti*, korar v *Novim mestu*, kteri je v ti fhkofii, in v drugih sadofti snan.

Nesvesane veljajo 16 kr. — Svesane v popirju pa 24 kr.

(41.)

Pri J. Giontini, bukvarji v Ljubljani so na svetlo prishle in so na prodaj:

Bukvize polne molitev in le-

pih naukov sa manji in vezhi mladost, kakor tudi sa odrashene ljudi. Poleg nemshkiga od *P. E. Jajsa*. V *Ljubljani* 1845. Vesane veljajo 24 krajzarjev.

☛ Dvanajst bukviz skupej pa 4 gold. 30 kr. in ene bukvize se dobije na verh.

Napeljevanje vefolno ali veliko spoved opravljati. V *Ljubljani* 1844. 12 kr.

(4)

Hvala Boshja, ali navod, ka-

kó naj mlad kristjan Bogá vsakdan zhafti in hvali. Molitne bukvize sa mladost. V *Ljubljani* 1844. Dobijo se po 15 krajzarjev terdno vesane. Kdor jih dvanajst vkup vsame, jih dobi sa

2 gold. 24 kr. in ene sa priklado.

Sveta Filumena, deviza in muzheniza, s molitvami k tej svetnizi. V *Ljubljani* 1845. Vesane po 12 kr.

Mefingasti krish in popisovanje Palestine. S podobshino 8 kr.

(40.)

(1)

Dvojenove flovenfke bukve.

V saloshbi *Janesa Giontinita*, bukvarja v *Ljubljani* je ravno sdaj na svetlo prishlo:

Erasem is Jame. Povest is petnajstiga stoletja, Poleg verjetnih pisem spisal *Fr. Malavashizh*. S eno podobshino.

Nasha domovina ima toliko prigodb spominja vrednih in toliko flavnih mósh, de se je zhuditi, de se nihzhe doslej ni lotil, une sapisati in jih ljubim Slovenzam v roke dati, te pa k posnemanji vsm, posebno mladosti, v isgled postaviti.

Gori imenovana pripovest pripoveduje shivljenje flavniga junaka is *Krajnske deshele*, ktero mu je ravno tako flavo s njegovo junashko stanovitnostjo v vsh

okolihinah shivljenja pridobila, kakor je njegova shalošna smert pomilovanje v zhloveshkih perših vseh zhašov sbudila.

Upati je, de bodo Šlovenzi te buk-vize prijasno sprejeli, in zhe bodo vezh prijatlov in bravzov iméle, jih bo tudi kmalo she vezh sledilo. Veršile se bodo lepe povešti s popisovanjem shivljenja flav-nih rojakov, in takó se bo prijetno be-rilo s lepim poduzhenjem sdrushilo. — Veljajo 12 krajzarjev.

Molitev sa ohranjenje ne-dolshnosti pred podobo presvete devize Marije in dvé besédi švarijózhe ljubeshni is Jesufovih ušt, keršhanški mladosti.

Lepa molitev, ktera se mladosti obo-jiga spòla priporózhá. Velja 3 kr.

Dvanajšt skup jih velja le 30 kr.

Na prodaj so: V Zelji pri Geigerji, v Marburgu pri Fr. Leirerji in Ferlinzu starejimu, v Gradzu pri Širolu, v Rad-góni pa pri Westzingerji.

(38.)

Pri Janesu Giontini, bukvarji v Ljubljani na velkim tergu Nr. 237 je na prodaj:

Nar boljši z. k. priv.

masilo sa zhevlje na fvit (Glanzwichs) is Prage v lešenih fhkatljizah po 1 in 2 kr.; dvavajšt fhkatljiz skup veljá pa 8 do 16 kr.

(24.)

Švete pesmi.

(3)

(Perve bukvize)

so ravno sdaj v Ljubljani pri Jos. Blasniku tretjizh natifnjene, in sizer v štarim navadnim pravopisu na svetlo prishle.

Te pesmi so sdaj vnovizh od spisavza gosp. Bl. Potozhnika pregledane, semtertje popravljene in s novimi pesmami, kakor: s. Pavla, s. Lavrenza, s. Ane, s. Jakoba, s. Janesa evangelista, i. t. d. pomnoshene; takó, de ima ta tretji natif 20 pesem vezh, kakor prvi, in de je tišti, kteri ima perve in druge bukvize tih pesem, s krat-kimi, pa serzhnimi pesmami sa vse godove in prasnike zeliga leta obilno preskerbljen.

De fi bo vsak, kteri rad kaj lepiga poje, oboje bukvize losheje napravil, smo zeno takó nisko postavili, kar je bilo mogozhe.

Perve bukvize v terdih platnizah vesane ve-ljajo le 15 krajzarjev; druge bukvize se od sdaj dobé ravno takó terdo vesane sa 12 krajzarjev; oboje vkupej vesane pa sa 25 krajzarjev.

Na prodaj so v' Ljubljani pri bukvarji J. Lerherji na velkim tergu, in pri bukvovesu L. Kremsharji na štarim tergu bliso shufhtarskiga mostú.

(29.)

Travne semena na prodaj.

(3)

Travne semena letašniga pridelka so na prodaj v Ljubljani poleg zidaniga mosta nad cesarskim grabnam v hiši Nr. 10, namreč: pa-hovke (französisches Raygras) funt po 20 krajcar-jev, in mačjiga repa (Thymothäus-Gras) funt po 30 krajcarjev. Kdor vzame skup deset fun-tov, dobí 1 funt namečka.